

[Niels Jørgen Nielsen.]

godt af nævnte lovgivning, men jeg tror, det vil være rigtigt at erkende, at Bornholms naturlige erhvervsmuligheder ligger inden for landbrug og fiskeri, og at det vil være rigtigt at have opmærksomheden henvendt herpå, når det gælder om at gøre en særlig indsats for at styrke og udbygge det bornholmske erhvervsliv. Det gælder ikke mindst de industrielle virksomheder i forbindelse med landbrug og fiskeri.

Hvad angår de i forslaget fremsatte konkrete ønsker, har jeg forstået, at regeringen for elforsyningens vedkommende har foreslået en ordning, der gennem en statslig rentesikring vil råde bod på de nugældende høje elektricitetspriser. På hospitalsområdet er de fremsatte ønsker imødekomet, og jeg forstår, at bornholmerne heller ikke behøver at ængstes for at blive påtvunget en overtagelse af lufthavnen og dermed en forøgelse af transportudgifterne.

Måske var det værd at overveje, om det ikke ville være rimeligt, at staten yder en særlig indsats over for de søværts transportomkostninger, der på grund af Bornholms beliggenhed i forhold til det øvrige land ikke kan undgå at blive uforholdsmæssigt store.

I forslaget er også nævnt etablering af et Østersøstaternes Forskningsinstitut. Østersøens forening har jo ikke blot bornholmsk interesse, men er et spørgsmål, som Danmark i forvejen er involveret i og i høj grad har interesse i at få gjort noget ved, så det hører næppe hjemme på det lokale plan.

Hvad angår vejnettet, forstår jeg, at ministeren for offentlige arbejder vil lade folketingsudvalget angående statsvejene se på mulighederne for at lade en større del af det bornholmske vejnet overgå til staten.

Tilbage er så kun spørgsmålet om en særlig erhvervslånefond. Af handelsministerens tale fremgik det, at ministeren også på dette punkt har positive synspunkter, og hvis man fra bornholmsk side er indstillet på selv at yde en indsats på dette område, kan jeg på venstres vegne give udtryk for, at vi vil være positivt indstillet over for, at staten i et sådant tilfælde yder hjælp til selvhjælp.

Erik Hansen (Ålborg amt): Det problem, vi har til behandling her i dag på foranledning af det foreliggende forslag til folketingsbeslutning, er jo et af de problemer,

som i måske lidt periferisk omfang er blevet berørt tidligere, ikke under en behandling her i folketinget, men da vi for ikke så lang tid siden fik den første, om jeg så må sige betænkning om øernes problemer.

Vi må erkende, at når vi drøfter ø-problematikken, er der nogle helt specielle problemer, som det nok kan siges kun omfatter øerne, men som alligevel har en periferisk tilknytning også til visse andre geografiske egne af landet.

Når man ser på den statistik, som foreligger over befolkningstilvæksten gennem længere perioder, må vi erkende, at der sker en afvandring fra visse geografiske områder af landet, stærkest fra øerne og voldsomt fra de mindste øer. Dette afvandingsproblem har naturligvis i vid udstrækning indflydelse på en lang række ting; at man tynder sin befolkning ud ungdomsmæssigt set, er naturligvis en voldsom belastning for ethvert samfund, stort eller lille. Det igen har nøje sammenhæng med, at ø-samfundene fra tidligere tid har været fortrinsvis koncentreret erhvervsmæssigt omkring landbruget, og at den omstilling fra landbrugsproduktion til et samfund, som mere satser på industriel produktion, givetvis er vanskeligere at gennemføre, des mindre samfundene er.

Jeg vil gerne sige om disse ting i øvrigt, når man i dag specielt taler om Bornholm, at nok er det bornholmske problem specielt, men andre steder finder vi nøjagtig de samme problemer. Vi finder dem på Langeland, vi finder dem på Samsø, og vi finder dem vel stærkest endog på en ø som Læsø, og det, det gælder om, er i det hele taget at komme disse problemer til livs. En af tingene er naturligvis den, at man i disse ø-samfund har det særlige problem med, at indkomstgrundlaget er for ringe. Her vil jeg da gerne pege på, at vi i 1970 fik en ny byrdefordelingslovgivning, vi fik den ændret pr. 1. april 1971, og én ny er under forberedelse. Alle disse ting tæller sammen i retning af en vis solidaritet fra hele samfundets side over for de dele af samfundet, der har et for ringe indkomstgrundlag.

Da vi i 1969 gennemførte den nye lov om egnsudvikling, var der jo megen diskussion om, hvorvidt netop denne lovgivning skulle omfatte store eller mindre dele af landet, og jeg husker fra diskussionen, at der var én